

ÎNCHEIERE

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Serghei Tcacenco, reprezentat de avocatul Ignat Dumitran,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Tcacenco împotriva Societății pe Acțiuni „Moldova-Gaz”, persoana terță Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” cu privire la contestarea actului administrativ și la cererea reconvențională depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldova-Gaz” împotriva lui Serghei Tcacenco cu privire la încasarea datoriei pentru consumul de gaze naturale,

împotriva deciziei din 25 martie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul depus de Ignat Dumitran împotriva hotărârii din 15 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central,

c o n s t a ț ă:

La 11 iulie 2016 Serghei Tcacenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Moldova-Gaz”, persoană terță Societatea cu Răspundere Limitată „Cahul-Gaz” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul Serghei Tcacenco a indicat că la data de 19 iunie 2016 a primit, prin intermediul serviciului poștal, factura privind achitarea consumului de gaze naturale folosite și a depistat că are o datorie în mărime de 65 647,38 de lei.

Prin cererea din 21 iunie 2016 a solicitat de la SA „Moldova-Gaz” să-i prezinte raportul de constatare tehnico-științifică și contractul de furnizare a gazelor naturale, care i-au fost înmânate în aceeași zi.

La data de 22 iunie 2016 a depus cerere prealabilă către SA „Moldova-Gaz”, în care a indicat obiecțiile asupra raportului de constatare tehnico-științifică și a solicitat anularea deciziei nr. 19 din 27 mai 2016 a SA „Moldova-Gaz” privind încălcarea de către consumatorul final Serghei Tcacenco a clauzelor contractuale, prin care s-a decis efectuarea calculului consumului de gaze naturale, prin metoda sistemului paușal pentru perioada de 339 de zile (01 mai 2015-19 aprilie 2016).

Prin răspunsul din 24 iunie 2016 SA „Moldova-Gaz” i-a respins cererea prealabilă din 22 iunie 2016, ca fiind neîntemeiată.

Reclamantul Serghei Tcacenco a indicat că prin raportul de constatare tehnico-științifică, s-a stabilit că „la contorul de gaze BK – G4CT nr. 29165555, fostul sigiliu de pe capacul sumatorului s-a îndepărtat cu instalarea ulterioară a unui sigiliu confecționat cu mijloace proprii cu figuri imprimare în formă de cifre pe partea de sus „11”. Cercetând discurile sumatorului cu folosirea microscopului, urme de intervenție străină nu au fost depistate”.

Reclamantul nu este de acord cu decizia nr. 19 din 27 mai 2016 a SA „Moldova-Gaz” privind încălcarea de către consumatorul final Serghei Tcacenco a clauzelor contractuale, menționând că furnizorul urma să indice în decizie circumstanțele și mijloacele care au condus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale.

A solicitat anularea deciziei nr. 19 din 27 mai 2016 a SA „Moldova-Gaz” privind încălcarea de către consumatorul final Serghei Tcacenco a clauzelor contractuale, ca fiind emisă contrar legii și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 24 mai 2019 SA „Moldova-Gaz” a depus cerere reconvențională împotriva lui Serghei Tcacenco cu privire la încasarea datoriei pentru consumul de gaze.

În motivarea cererii reconvenționale a indicat că circumstanțele și motivele ce au stat la baza emiterii deciziei contestate de către Serghei Tcacenco sunt următoarele, conform prevederilor pct. 14 lit. f) al contractului de furnizare a gazelor naturale din 13 octombrie 2011, încheiat între SRL „Cahul-Gaz” și consumatorul casnic Serghei Tcacenco, locul de consum din orașul xxxx consumatorul este obligat să păstreze intacte echipamentul de măsurare și sigiliile aplicate acestuia.

Totodată, potrivit pct. 12 lit. h) al contractului menționat, furnizorul este în drept să recalculeze volumul de gaze naturale, aplicând sistemul paușal, în conformitate cu prevederile Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, în cazurile în care se constată încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale.

Încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale, se consideră: intervenția în funcționarea echipamentului de măsurare; conectarea neautorizată a dispozitivelor și utilajelor de utilizare a gazelor la rețeaua de gaze naturale; consumul de gaze naturale prin evitarea echipamentului de măsurare.

A indicat că prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 270 din 29 aprilie 2016, s-a stabilit că pe suprafața de jos a suportului aderent inelului metalic sunt prezente urme, crearea cărora este caracteristică în cazul tăierii sigiliului din plumb, în afară de aceasta, în figurile imprimate a sigiliului nu au fost observate urme dinamice, formarea cărora este caracteristică sigilatorului.

Totodată, s-a stabilit că fostul sigiliu de pe capacul sumatorului s-a îndepărtat cu instalarea ulterioară a unui sigiliu confecționat cu mijloace proprii cu figuri imprimare în formă de cifre pe partea de sus „11”. După tăierea părții de jos a căciulii sigiliului de plumb, sumatorul se desprinde de corpul echipamentului (dispozitivului) de măsurare, fapt ce permite consumul gazelor naturale fără evidență.

Consideră că, intervențiile în echipamentul de măsurare, constatate de expertul judiciar, constituie acțiuni ilicite ale consumatorului, Serghei Tcacenco care au dus la încălcarea clauzelor contractuale.

Aceste încălcări au și servit drept temei pentru SA „Moldova-Gaz” pentru adoptarea deciziei nr. 19 din 27 mai 2016 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale și efectuarea calculului pentru consumul de gaze prin metoda sistemului paușal.

Prin hotărârea din 15 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Tcacenco și a fost admisă cererea reconvențională depusă de SA „Moldova-Gaz”. S-a încasat de la Serghei Tcacenco în beneficiul SA „Moldova-Gaz” suma datoriei pentru consumul de gaze naturale, calculat prin metoda sistemului paușal, în mărime de 65 647,38 de lei și taxa de stat în mărime de 1 969,42 de lei.

La 26 octombrie 2020 Serghei Tcacenco, reprezentat de avocatul Ignat Dumitran, a depus apel împotriva hotărârii din 15 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central și la 27 noiembrie 2020 a prezentat motivarea apelului, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Conform avizului de recepție, anexat la materialele dosarului, hotărârea motivată din 15 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost recepționată de către reprezentantul apelantului Serghei Tcacenco, avocatul Ignat Dumitran la data de 02 noiembrie 2020 (f.d. 216).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează, că în astfel de circumstanțe, instanța de apel corect a considerat ca fiind depus în termen apelul depus de Serghei Tcacenco, reprezentat de avocatul Ignat Dumitran la data de 27 noiembrie 2020.

Prin decizia din 25 martie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost respins apelul depus de Serghei Tcacenco, reprezentat de avocatul Ignat Dumitran împotriva hotărârii din 15 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Pentru a decide astfel instanța de apel a indicat că la 19 aprilie 2016 reprezentanții SRL „Cahul-Gaz” au efectuat controlul echipamentului de măsurare BK-G4CT Nr. 29165555, instalat la domiciliul consumatorului Serghei Tcacenco, și presupunând intervenția asupra sigiliului contorului instalat de producător, a fost întocmit Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale.

În aceeași zi a fost întocmit Actul cu privire la demontarea echipamentului de măsurare, cu mențiunea: „echipamentul de măsurare BK-G4CT Nr. 29165555, demontat pe motivul suspiciunilor că sigiliul nu este integru, contorul fiind sigilat și ridicat de către lucrătorii SRL „Cahul-Gaz””.

Totodată, a fost întocmit Act de demontare a echipamentului de măsurare. Iar, în locul contorului demontat a fost instalat un alt echipament de măsurare de model BK-G4CT nr. 28482304, care la momentul instalării avea indicațiile 2146 m3.

Ulterior, prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 270 din 29 aprilie 2016, efectuat de Centrul de expertize independente „Cexin”, la solicitarea SRL „Cahul-Gaz”, s-a constatat: că la contorul de gaze BK-G4CT nr. 29165555 fostul sigiliu de pe capacul sumatorului s-a îndepărtat, cu instalarea ulterioară a unui sigiliu confecționat cu mijloace proprii cu figuri imprimare în formă de cifre pe partea de

sus ”11”. Cercetând discurile sumatorului, cu folosirea microscopului, urme de intervenție străină, n-au fost depistate (f.d. 112).

Instanța de apel a indicat că conform pct. 14 lit. f) din contractul de furnizare a gazelor naturale, încheiat cu consumatorul Serghei Tcacenco, acesta este obligat să păstreze intacte echipamentul de măsurare și sigiliile aplicate acestuia.

Conform art. 12 al contractului menționat, încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul casnic, care a dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale sunt: intervenția în funcționarea echipamentului de măsurare; conectarea neautorizată a aparatelor sau a instalației de utilizare la rețeaua de gaze naturale sau consum de gaze naturale prin evitarea echipamentului de măsurare.

Pct. 16 din același contract, prevede că consumatorul casnic poartă răspunderea prevăzută de contract și de legislația în vigoare în cazul încălcării clauzelor contractuale.

Iar, în speță intervențiile în echipamentul de măsurare, constatate de expert, au apărut în urma acțiunilor consumatorului Serghei Tcacenco, ceea ce constituie încălcarea clauzelor contractuale și care a servit temei pentru adoptarea deciziei nr. 19 din 27 mai 2016 de către SA „Moldova-Gaz” privind încălcarea de către consumatorul final Serghei Tcacenco a clauzelor contractuale, prin care s-a decis efectuarea calculului consumului de gaze prin metoda sistemului paușal.

Curtea de Apel Cahul a indicat că în circumstanțele menționate, a fost demonstrată vinovăția consumatorului Serghei Tcacenco și încălcarea de către acesta a clauzelor contractuale, ceea ce denotă aplicarea corectă a metodei de calcul a consumului de gaze conform sistemului paușal.

Or, conform prevederilor pct. 151 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrare al ANRE nr. 415 din 25 mai 2011, în cazul în care se constată încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, care a dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat, furnizorul este în drept să calculeze consumul de gaze naturale conform sistemului paușal.

La 08 aprilie 2021 Serghei Tcacenco, reprezentat de avocatul Ignat Dumitran, a depus recurs împotriva deciziei din 25 martie 2021 a Curții de Apel Cahul, iar la data de 29 aprilie 2021 a prezentat motivarea recursului, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a cererii inițiale și de respingere a celei reconvenționale.

În motivarea recursului recurentul Serghei Tcacenco a indicat că decizia nr. 19 din 27 mai 2016 a SA „Moldova-Gaz” privind încălcarea de către consumatorul final Serghei Tcacenco a clauzelor contractuale, contravine pct. 128 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrare al ANRE nr. 415 din 25 mai 2011, conform căruia actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale și/sau concluziile raportului constatării tehnico-științifice, concluziile raportului verificării metrologice de expertiză, rezultatele examinării de către furnizor a altor factori, pot servi furnizorului drept bază pentru luarea deciziei privind încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, dacă acestea indică circumstanțele și mijloacele ce au condus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat. Se interzice furnizorului aplicarea prevederilor prezentului Regulament aferente încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale în cazul în care nu a fost stabilită

modalitatea prin care consumatorul final a încălcat clauzele contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale.

În acest sens, recurentul a indicat că la caz nu a fost demonstrată modalitatea prin care consumatorul final a încălcat clauzele contractuale, ce a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale.

A mai indicat că consumul de gaze la domiciliul său este constant, în comparație cu alte perioade similare din anii precedenți.

Consideră că instanțele de judecată au dat o interpretare eronată raportului de constatare tehnico-științifică din 29 aprilie 2016, efectuat de Centrul de expertize independente „Cexin”. În opinia recurentului, rezultatele acestuia sunt neclare.

Recurentul nu este de acord cu metoda de calcul a consumului de gaze. A invocat că în cazul în care intervenția în echipamentul de funcționare este vizibilă, conform pct. 151 din Regulamentul menționat supra, la calcularea consumului de gaze, conform sistemului paușal, se va lua în considerare perioada de timp de la data ultimei citiri a indicațiilor echipamentului de măsurare și până la data depistării, dar nu mai mare de 3 luni.

A specificat că din calculul consumului de gaze prezentat, se constată că ultima citire a indicațiilor contorului de gaze a avut loc în luna martie 2016.

La 05 mai 2021 în adresa SA „Moldova-Gaz” și SRL „Cahul-Gaz” a fost expediată copia recursului depus de Serghei Tcacenco, reprezentat de avocatul Ignat Dumitran, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referințelor.

Deși la 13 mai 2021 SA „Moldova-Gaz” și SRL „Cahul-Gaz” au recepționat copia recursului, acestea nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de

apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la 05 mai 2021 este în termen, or, decizia Curții de Apel Cahul din 25 martie 2021 a fost recepționată de către Serghei Tcacenco la 21 aprilie 2021 (f.d.71, vol.II).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Serghei Tcacenco, reprezentat de avocatul Ignat Dumitran în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în

special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Serghei Tcacenco, reprezentat de avocatul Ignat Dumitran.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Serghei Tcacenco, reprezentat de avocatul Ignat Dumitran, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan